

การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ในเขตตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่
จังหวัดแพร่

Promotion Of Participant Political Culture of The People in Election of The
Phrae Provincial Administrative Organization Council Member in Mae
Kammee Sub-District, Mueang Phrae District, Phrae Province

เอกพจน์ อุดดี¹, สมจิต ขอนวงศ์²

Ekkaphot Autdi¹, Somjit Konwong²

วิทยาลัยสงฆ์แพร่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย¹,

วิทยาลัยสงฆ์แพร่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย²

Phrae Buddhist College, Mahachulalongkornrajavidyalaya University¹,

Phrae Buddhist College, Mahachulalongkornrajavidyalaya University²

Corresponding Author Email: ekkaphot.a@gmail.com

Received: Nov 21, 2023

Received in Revised: Dec 15, 2023

Accepted: Dec 16, 2023

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ในเขตตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักการบริหารนิยธรรม 7 กับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ในเขตตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ 3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมือง แบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ในเขตตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมวิธี ได้แก่ โดยการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจจากแบบสอบถาม และระเบียบวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า

1) การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ในเขตตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) 2) หลักการบริหารนิยธรรม 7 มีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ในเขตตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r = .488^{**}$) 3) ปัญหาอุปสรรค ได้แก่

ประชาชนยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และยังไม่มีส่วนร่วมในคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ข้อเสนอแนะ ได้แก่ จัดอบรมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ แต่งตั้งคณะกรรมการประจำชุมชนให้ตรวจสอบและติดตามตรวจสอบการเลือกตั้ง

คำสำคัญ: วัฒนธรรมทางการเมือง, การมีส่วนร่วมของประชาชน, การเลือกตั้ง

Abstract

This Article aimed to study (1) to study the level of promotion of the participatory political culture of the people in the election of members of the Phrae Provincial Administrative Organization Council in Mae Khammi Sub-district, Muang Phrae District, Phrae Province (2) to study the relationship between the principle of Aparihāṇiyadhamma 7 and the promotion of the participatory political culture of the people in the election of members of the Phrae Provincial Administrative Organization Council in Mae Khammi Sub-district, Muang Phrae District, Phrae Province. 3) to study the problems of obstacles and suggestions on the promotion of political culture of the people in the election of members of the Phrae Provincial Administrative Organization Council in Mae Khammi Sub-district, Muang Phrae District, Phrae Province. This research is mixed methods research, including quantitative research using exploratory research methods, and qualitative research using in-depth interview methods. The research results were found as follows;

1) Promotion of the participatory political culture of the people in the election of council of Phrae Provincial Administrative Organization in Mae Khammi Sub-district, Muang Phrae District, Phrae Province, with the overall being very high ($\bar{X} = 3.70$). 2) The principle of Aparihāṇiyadhamma 7 is related to the promotion of the participatory political culture of the people in the election of members of the Phrae Provincial Administrative Organization Council in Mae Khammi Sub-district, Muang Phrae District, Phrae Province, and overall has a moderate positive correlation ($r = .488^{**}$). 3) The problem of obstacles was found that citizens still lack understanding of the role of the members of the Phrae Provincial Administrative Organization Council and have not participated in the Election Unit Standing Committee. Suggestions, in particular, they held exchange seminars to learn about the duties of members of the Phrae Administrative Council, appointed a community standing committee to investigate and monitor the election.

Keywords: Political culture, People participation, Election

บทนำ

การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองปรากฏอยู่ในหลายรูปแบบ วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นแบบในการคิดเรื่องการเมืองหรืออำนาจของคนในสังคมหนึ่ง ซึ่งเป็นทั้งความรู้ความเชื่อ อุดมการณ์ค่านิยมทางการเมืองวัฒนธรรมทางการเมืองเป็นแบบในการกระทำหรือดำเนินการทางการเมือง และวัฒนธรรมทาง

การเมืองเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นวัฒนธรรมทางสัญลักษณ์ (ลิขิต ชีรเวดิน 2529, หน้า 116) ที่ส่งผลต่อประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมของประชาชน โดยหากจะวัดผลจากการที่ประชาชนได้รับการกล่อมเกลาทางการเมืองแตกต่างกันหรือไม่ก็จะมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันมากมาย แต่ก็มีตัวชี้วัดคล้ายคลึงเป็นส่วนใหญ่นี้ ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของประชาชน ทักษะคิดทางการเมืองของประชาชน พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน และการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชน ส่วนตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมทางการเมืองในลักษณะหรือแบบของวัฒนธรรมทางการเมืองที่นักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศเห็นตรงกันและชี้แนะประเด็นให้เห็นว่าในระบอบการเมืองการปกครองไม่มีวัฒนธรรมทางการเมืองเพียงแบบเดียวในประเทศนั้น ๆ

วัฒนธรรมทางการเมืองที่ผสมผสานกันไปในสัดส่วนที่ต่างกันซึ่งมี 4 แบบ ดังนี้ 1) วัฒนธรรมทางการเมืองแบบค้ำคืบ (Parochial Political Culture) 2) วัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้า (The Subject Political Culture) 3) วัฒนธรรมการเมืองแบบมีส่วนร่วม (The Participant Political Culture) และ 4) วัฒนธรรมการเมืองแบบพลเมือง (Civic Culture) และทำให้ได้ข้อค้นพบบางประการที่สำคัญเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการกล่อมเกลาทางการเมืองและวัฒนธรรมทางการเมืองกับประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเมื่อค้นหาคำอธิบายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของปัจจัยทั้ง 3 ดังกล่าวทำให้ได้ ข้อค้นพบที่นำมาสู่การสังเคราะห์ให้เป็นความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของรูปแบบ (casual structural model) ดังนี้ การกล่อมเกลาทางการเมืองส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมือง การกล่อมเกลาทางการเมืองส่งผลต่อการเสริมสร้างประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม และวัฒนธรรมทางการเมืองส่งผลต่อประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (พิชิต กันยารวรรณ, 2560 : 180-181)

ผลการเลือกตั้งที่ผ่านมายังมีลักษณะเป็นระบอบอุปถัมภ์อยู่ อีกทั้งประชาชนยังไม่มีบทบาททางการเมืองเท่าที่ควร ขาดความรู้ความเข้าใจ และความผูกพันที่ตนมีต่อระบบการเมือง จึงไม่มีความคิดที่จะมีส่วนร่วมทางการเมือง การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งจึงเป็นเพียงการออกไปทำหน้าที่ของประชาชน ผลการเลือกตั้งท้องถิ่นสามารถชี้วัดความนิยมของประชาชนที่มีต่อกลุ่มการเมืองระดับชาติได้ ส่วนใหญ่ประชาชนยังมีการปลูกฝังในระบบอุปถัมภ์อยู่ มีการแบ่งกลุ่ม ไม่ค่อยมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมเฉพาะช่วงเลือกตั้ง และการประชาสัมพันธ์เลือกตั้งยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ แนวทางแก้ไขปัญหาคือ ควรปลูกฝังให้ประชาชนมีแนวคิดที่เป็นประชาธิปไตย ให้ตระหนักในการใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อสังคมและประโยชน์ของส่วนรวม ควรฝึกอบรมรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น และควรประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งให้ครอบคลุมพื้นที่ (บุศรา โพธิสุข, 2559 : 152)

ประชาชนในตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ มีวัฒนธรรมทางการเมืองต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ในด้านความรู้ความเข้าใจในการเลือกตั้ง ด้านทัศนคติและพฤติกรรมทางการเมืองต่อการเลือกตั้งสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นอย่างไร ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเกิดวัฒนธรรมทางการเมือง เพื่อนำไปสู่การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่นต่อไป ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่อง การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ในเขตตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ เพื่อเป็นการรวบรวมความคิดเห็นของประชาชน ในการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมให้กับประชาชนในพื้นที่ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ในเขตตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักการบริหารนิยธรรม 7 กับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ในเขตตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมือง แบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ในเขตตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงผสมวิธี พื้นที่วิจัย คือ ตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากร คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ของตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 6,095 คน (สถิติประชากรตำบลแม่คำมี อำเภอเมือง จังหวัดแพร่, 2563) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 376 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane ซึ่งใช้ระดับความคลาดเคลื่อน ที่ 0.05 (วัลลภ สุขสวัสดิ์, 2561 : 76) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 9 รูป/คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชนิด ได้แก่ 1) แบบสอบถาม ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ จากการแจกแบบสอบถาม 2) แบบสัมภาษณ์ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก 3) นำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน มาวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรว่ามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันหรือไม่ โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบบริบท นำเสนอเป็นความเรียงประกอบตารางแจกแจงความถี่ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ในเขตตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ทั้ง 3 ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.70)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ในเขตตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยภาพรวม

การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ในเขตตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่		ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการเลือกตั้ง	3.66	0.72	มาก
2	ด้านการส่งเสริมทัศนคติต่อการเลือกตั้ง	3.73	0.73	มาก
3	ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมของประชาชน	3.70	0.72	มาก
ภาพรวม		3.70	0.70	มาก

เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการส่งเสริมทัศนคติต่อการเลือกตั้ง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.73) รองลงมา ได้แก่ ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมของประชาชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.72) น้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการเลือกตั้ง มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.72) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการบริหารนิยธรรม 7 กับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ในเขตตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($R = .488^{**}$) พบว่า หลักการบริหารนิยธรรม 7 กับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ในเขตตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหลักการบริหารนิยธรรม 7 กับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ในเขตตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์	การส่งเสริม วัฒนธรรมทาง		ตัวแปรตาม	
	การเมืองแบบมี ส่วนร่วมของ ประชาชนในการ เลือกตั้ง	ด้านการส่งเสริม ความรู้ความ เข้าใจในการ เลือกตั้ง	การส่งเสริม ทัศนคติต่อการ เลือกตั้ง	การส่งเสริม พฤติกรรมการ เลือกตั้ง
หลักการบริหารนิยธรรม 7	.488**	.495**	.480**	.432**
ด้านหมั่นประชุมกัน เนืองนิตย์	.619**	.588**	.582**	.613**
ด้านความพร้อมเพรียง กันประชุม	.527**	.536**	.516**	.467**
ด้านการไม่บัญญัติสิ่ง ขัดต่อกฎระเบียบ ข้อบังคับ	.461**	.456**	.461**	.410**
ด้านความเคารพนับถือ ต่อประธานที่ประชุม	.384**	.406**	.382**	.318**
ด้านความเคารพต่อเพศ สตรี	.345**	.379**	.354**	.262**
ด้านความเคารพต่อ สถานที่ประชุม	.437**	.425**	.439**	.396**
ด้านความดูแลเอาใจใส่ ต่อผู้เข้าร่วมประชุม	.194**	.214**	.182**	.164**

จากตาราง พบว่า หลักการบริหารนิยธรรม 7 มีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ในเขตตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์ปานกลาง กล่าวคือ เมื่อการบูรณาการหลักการบริหารนิยธรรม 7 กับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ในเขตตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ส่งผลให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองตามหลักการบริหารนิยธรรม ๗ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาอุปสรรค เกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ในเขตตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ได้แก่ ประชาชนยังขาดกิจกรรมที่ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ กฎระเบียบข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศต่าง ๆ ของเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประชาชนในชุมชนยังขาดการมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ข้อเสนอแนะ ได้แก่ ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง กฎระเบียบข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศต่าง ๆ ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงทัศนคติ และติดตามตรวจสอบการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดภายในชุมชนของตนเอง

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ระดับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ในเขตตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ทั้ง 3 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการส่งเสริมทัศนคติต่อการเลือกตั้ง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.73) รองลงมา ได้แก่ ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมของประชาชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.72) น้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการเลือกตั้ง มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.72) ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยของเรื่อง “แนวทางการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสถาบันการศึกษาและสถาบันศาสนาภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) และด้านสื่อสารมวลชนอยู่ในระดับต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.45$) (พงษ์เมธิ ไชยศรีหา, 2561: 243-262)

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการบริหารนิยธรรม 7 กับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ในเขตตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r = .488^{**}$) เพราะประชาชนนำหลักการบริหารนิยธรรม 7 มาเป็นแนวทางในการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมือง ในด้านการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจ ปรับทัศนคติเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ให้มีความพร้อมเพรียงกันการดูแลรักษากฎระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการเลือกตั้งมีความยุติธรรม และให้ความเคารพต่อผลการเลือกตั้งที่ออกมา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกับการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดนครราชสีมา เขตเลือกตั้งที่ 5” ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และหลักการบริหารนิยธรรม พบว่า อายุ สถานภาพการสมรส และหลักการบริหารนิยธรรมมีความสัมพันธ์กับ

พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดนครราชสีมา เขตเลือกตั้งที่ 5 ส่วนเขตการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้ง (พระอธิการวรวิทย์ สุเมโธ (มีธรรม), 2563 : 94) และทั้งนี้อาจเป็นเพราะกับการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการเชิงเครือข่ายเศรษฐกิจชุมชนของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวตามหลักการบริหารนิยธรรมในเขตเทศบาลตำบลทุ่งน้อย อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร” ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการเชิงเครือข่ายเศรษฐกิจชุมชนของกลุ่ม เกษตรกรผู้ปลูกข้าวกับหลักการบริหารนิยธรรมในเขตเทศบาลตำบลทุ่งน้อย อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($r = .744^{**}$) (พระคาร์ดินัล อติภูโท (ทองน้อย), 2562 : 95)

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ในเขตตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ พบว่า ประชาชนยังขาดกิจกรรมที่ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ และขั้นตอนการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามรัฐธรรมนูญไทย ประชาชนยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศต่าง ๆ และความสำคัญการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประชาชนยังไม่เข้าใจบทบาท และหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดว่ามีหน้าที่รับผิดชอบในด้านไหนบ้าง และประชาชนในชุมชนยังขาดการมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง คณะกรรมการตรวจสอบการทำงานของผู้สมัครเลือกตั้ง และคณะกรรมการนับคะแนนเสียงเลือกตั้ง เป็นต้น ดังนั้น ประชาชนจึงยังไม่ค่อยให้ความสำคัญเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตนเองในการรักษาสีทิวทางการเมืองในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งให้เป็นไปตามกฎหมาย บทบาทหน้าที่ในการทำงานของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่แต่ละท่านมีความหลากหลาย ทำให้ประชาชนเกิดความสับสนในบทบาทหน้าที่หลักว่ามีความรับผิดชอบในการทำงานอย่างไร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์” ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ประชาชนส่วนมากได้รับข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร และประชาชนไม่มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารระดับหมู่บ้าน ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง และประชาชนไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มทางการเมือง ประชาชนไม่ตระหนัก และใช้ความสำคัญในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในการวางแผนโครงการหรือกิจกรรมของชุมชนเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของการบริหารเทศบาลตำบลน้อยมาก เนื่องจากเทศบาลได้ทำการประชาสัมพันธ์น้อยในการแสดงความคิดเห็น (พระมหาสำราญ นนทพุทธิ (ทะคุนย์), 2558 : 129–130)

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ในเขตตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ พบว่า ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับความสำคัญ และขั้นตอนของการไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญไทยก่อนการเลือกตั้ง มีการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายภายในชุมชน และให้บุคลากรออกมาให้ความรู้แก่ประชาชนตามบ้านเรือนของประชาชนเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศต่าง ๆ หน่วยงานที่

เกี่ยวข้องจัดสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นทางการเมืองได้อย่างอิสระ และแต่งตั้งคณะกรรมการประจำชุมชนให้ตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง และติดตามตรวจสอบการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดภายในชุมชนของตนเอง ดังนั้น ประชาชนควรให้ความสำคัญกับสิทธิทางการเมืองของตนเอง รักษาผลประโยชน์ร่วมกันในการพัฒนาชุมชน และพยายามให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ” ข้อเสนอแนะ พบว่า ประชาชนควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของ การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่นของตน ควรติดตามการปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเองอย่างทั่วถึงผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ และบอร์ดประชาสัมพันธ์ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประชุมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเสนอปัญหาและหาทางแก้ไขร่วมกันเพื่อนำไปสู่การพัฒนา (พระมหาทัศนพงษ์ ชัยเมธี (กลินศรีสุข), 2563 : 206–207)

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การนำหลักธรรมอปริหานิยธรรม 7 ได้แก่ (1) ด้านหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ (2) ด้านความพร้อมเพรียงกันประชุม (3) ด้านการไม่บัญญัติสิ่งขัดต่อกฎระเบียบ ข้อบังคับ (4) ด้านความเคารพนับถือต่อประธานที่ประชุม (5) ด้านความเคารพต่อเพศสตรี (6) ด้านความเคารพต่อสถานที่ประชุม (7) ด้านความดูแลเอาใจใส่ต่อผู้เข้าร่วมประชุม มาบูรณาการกับการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้ง 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการเลือกตั้ง (2) ด้านการส่งเสริมทัศนคติต่อการเลือกตั้ง (3) ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมการเลือกตั้งแบบมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้จากการวิจัยได้การส่งเสริมพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ในเขตตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ LPTB : MODEL ดังนี้

แผนภาพ 1 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

อธิบายแผนภาพ

1. L = Leader ผู้นำ คือ บทบาทของผู้นำชุมชนในการมีส่วนร่วมในการเชิญชวนให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง มีการรณรงค์เพื่อให้ประชาชนเกิดความตื่นตัวชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการเลือกตั้ง ให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิในการเลือกคนมาบริหารงานพัฒนาบ้านเมืองให้ดีขึ้น
2. P = Participation การมีส่วนร่วม คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนด้วยการจัดกิจกรรมทางการเมืองภายในชุมชนให้ผู้สมัครเลือกตั้งได้นำเสนอนโยบายการทำงาน แสดงวิสัยทัศน์ จัดสถานที่ให้ประชาชนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองเกี่ยวกับการเลือกตั้งได้อย่างมีอิสระเสรี
3. T = Transparency ความโปร่งใส คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้งที่ถูกต้อง มีความชัดเจน เข้าใจง่าย มีกระบวนการตรวจสอบ และติดตามผลการเลือกตั้ง หรือการทำงานของ ผู้สมัครเลือกตั้งในการหาเสียง รวมไปถึงการเปิดเผยข้อมูลของผู้สมัครเลือกตั้งอย่างตรงไปตรงมา
4. B = Bias อคติ คือ ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งด้วยความสุจริต มีอิสระเสรีในการลงคะแนนเสียงตั้งเลือกคนดีมีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมในการทำงานเพื่อพัฒนาบ้านเมืองให้มีความเจริญ

สรุป

การส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เชิญชวนให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ชี้แจงขั้นตอนการเลือกตั้งอย่างละเอียดให้แก่ประชาชน เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง โดยเฉพาะการเลือกตั้ง ส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตามประเมินผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ในเขตตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การประชาสัมพันธ์แบบประชิดตัวให้เข้าถึงประชาชนทุกกลุ่มชนชั้น และเข้าถึงทุกพื้นที่ที่อยู่ห่างไกล เพื่อสร้างความตื่นตัวแก่ประชาชนให้หันมาสนใจกิจกรรมทางการเมืองมากขึ้น
2. การปลูกฝังจิตสำนึกของเยาวชนให้มีแนวคิดแบบประชาธิปไตย ด้วยการฝึกฝนให้รู้จักเคารพผู้อื่น เคารพกติกาทางสังคมในโรงเรียน เพื่อสร้างความเป็นพลเมืองที่ดีตั้งแต่เป็นเยาวชน
3. การเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการลงโทษผู้กระทำความผิดทางกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นการป้องกันการทุจริตการเลือกตั้ง และสำหรับผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งก็ควรเพิ่มการลงโทษด้วย เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. จัดกิจกรรมการสร้างทัศนคติที่ดีแก่ประชาชนเกี่ยวกับการใช้สิทธิทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่
2. คณะกรรมการการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ สร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนในการตรวจสอบผลการเลือกตั้งให้มีความโปร่งใส
3. การรณรงค์ให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ด้วยความสุจริต และให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิโดยปราศจากความกดดันจากผู้มีอำนาจทางการเมือง

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการลงคะแนนเสียงเลือกผู้สมัครลงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่
2. ควรศึกษา สื่อออนไลน์ที่ส่งผลต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่
3. ควรศึกษา รูปแบบการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่

เอกสารอ้างอิง

- บุศรา โพธิสุข. (2559). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. *พินเนศวร์สาร*. 12 (1) 151 : 164.
- พงษ์เมธิ์ ไชยศรีหา. (2561). แนวทางการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์*. 5 (2) 243 : 262.
- พระคาร์ณ อติภทโท (ทองน้อย). (2562). การบริหารจัดการเชิงเครือข่ายเศรษฐกิจชุมชนของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวตามหลักอุปทานนิยมในเขตเทศบาลตำบลทุ่งน้อย อำเภอโพธาราม จังหวัดพิจิตร. *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พระมหาศัพทพงษ์ ชัยเมธี (กลั่นศรีสุข). (2563). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ. *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาสำราญ นนทพุทธิ (ทะคุนย์). (2558). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์. *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระอธิการวรวิทย์ สุเมโธ (มีธรรม). (2563). พฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดนครราชสีมา เขตเลือกตั้งที่ 5. *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พิชิต กันยารวรรณ. (2560). การกล่อมเกลางานทางการเมืองและวัฒนธรรมทางการเมืองที่ส่งผลต่อประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ของประเทศไทย, *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*. 8 (2) 177 : 189.
- ลิขิต ธีรเวคิน. (2529). *วัฒนธรรมทางการเมือง และการกล่อมเกลารับรู้ทางการเมือง*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วัลลภ สุขสวัสดิ์. (2561). *การวิจัยเชิงปริมาณทางรัฐศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. พิษณุโลก : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.